

Sygn. akt IX K 435/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Kielcach IX Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Edyta Domagała

Protokolant : stażysta Ilona Hajduk

przy udziale oskarżyciela publicznego : bez udziału

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 lipca 2018 roku

sprawy:

T. P. , syna J. i A. z domu O. urodzonego (...) w K.

oskarżonego o to, że:

w okresie od 10 września 2016 r. do 6 listopada 2017 r. w K. uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 05 listopada 2016 r. – sygnatura akt III RC 829/15 – działając na szkodę swoich dzieci A. i R. P., przy czym łączna wysokość powstałych zaległości stanowi równowartość trzech świadczeń okresowych

tj. o przestępstwo z art. 209 §1 k.k.

orzeka :

I. w ramach czynu zarzucanego w akcie oskarżenia oskarżonego **T. P.** uznaje za winnego tego, że w okresie od 10 września 2016 roku do 6 listopada 2017 roku w K. uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego na rzecz dzieci A. i R. P. określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 5 listopada 2015 roku w sprawie (...)15 , gdzie wartość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych stanowiącego przestępstwo z art. 209 §1 k.k. i za to na podstawie art.209§1 k.k. w zw. art. 34§ 1 k.k., art. 34 §1a pkt 1 k.k. i art. 35 §1 k.k. wymierza mu karę 4 (czterech) miesięcy ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

II. na podstawie art. 34§3 k.k. w zw. z art. 72§1 pkt 3 k.k. zobowiązuje oskarżonego **T. P.** do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łóżenia na utrzymanie dzieci R. P. i A. P. (1);

III. na podstawie art.627 k.p.k., zasądza od oskarżonego **T. P.** na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Kielcach) kwotę 190 (sto dziewięćdziesiąt) z tytułu kosztów sądowych, w tym kwotę 120 (sto dwadzieścia) z tytułu opłaty od kary.

SSR Edyta Domagała

Sygn. akt IX K 435)18

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 9 lipca 2018 roku

T. P. oskarżony został o to , że:

w okresie od 10 września 2016 roku do 6 listopada 2017 roku w K. uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 5 listopada 2016 r. , (...) 829)15 działając na szkodę swoich dzieci A. i R. P. , przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych tj. o przestępstwo z art.209§1kk .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

A. P. (2) i T. P. byli małżeństwem , aktualnie są po rozwodzie. Ze związku posiadają dwoje dzieci R. P. l. 18 i A. P. (1) lat 9 .

Prawomocnym wyrokiem z dnia 5.11.2015 roku, wydanym w sprawie (...) 829)15 Sąd Rejonowy w Kielcach zasądził od T. P. na rzecz A. P. (1) alimenty w kwocie po 300 złotych miesięcznie i na rzecz R. P. alimenty w kwocie po 400 złotych miesięcznie płatne do rąk matki dzieci A. P. (2) .

T. P. nie wywiązywał się z obowiązku alimentacyjnego , dlatego A. P. (2) złożyła wniosek do komornika przy Sądzie Rejonowym w Kielcach o przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego . Postępowanie prowadził Komornik Sądowy M. B. pod sygnaturą KMP 76)15 jednak egzekucja należności alimentacyjnych okazała się bezskuteczna . W związku z powyższym A. P. (2) złożyła wniosek do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w K. o przyznanie jej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz w/w dzieci.

Decyzją z dnia 15.09.2017 roku, sygn. akt: FA.530.3640.2017 w związku z niewywiązywaniem się przez T. P. z obowiązku alimentacyjnego względem w/w dzieci przyznano R. P. i A. P. (1) świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwotach: 300 zł miesięcznie – w przypadku A. P. (1) oraz 400 zł – w przypadku R. P. na okres od dnia 1.10.2017r. do 30.09.2018 roku.

W okresie zarzutu A. P. (2) nie pracowała, utrzymywała się z zasiłków przyznanych przez (...) w K. w łącznej kwocie 900 złotych. A. P. (1) w roku szkolnym korzystał z obiadów szkolnych finansowanych przez (...) w K. . Nikt z członków rodziny nie pomaga A. P. (2) w utrzymaniu dzieci .

Od dnia 6.10.2017r. oskarżony T. P. jest zarejestrowany jako bezrobotny w Miejskim Urzędzie Pracy w K.

Dowody: zeznania A. P. (2) (k. 93), częściowo wyjaśnienia T. P. (k. 61-62, 91-92), decyzja z dnia 15.09.2017 roku, sygn. akt: FA.530.3640.2017 (k.2)), wyrok Sądu Rejonowego w Kielcach w sprawie (...)15 (k.3, zaświadczenie o bezskuteczności świadczeń alimentacyjnych (k. 4, 16, 34-35), kartoteka świadczeń z funduszu alimentacyjnego (k. 25), pismo z (...) w K. (k. 30)

T. P. ma 43 lat, aktualnie jest po rozwodzie , ma dwoje dzieci w wieku 18 lat i 9 lat, dzieci pozostają na jego utrzymaniu. Cięży na nim obowiązek alimentacyjny wobec córki R. w wysokości 400 złotych , a wobec syna A. w wysokości 300 zł . Ma wykształcenie podstawowe nie ma wyuczonego zawodu . Aktualnie pracuje w firmie (...) osiąga dochód w wysokości 997 złotych miesięcznie . Nie leczył się psychiatrycznie ani odwykowo. Był uprzednio wielokrotnie karany , przede wszystkim za przestępstwa przeciwko mieniu , ostatnio:

- wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 1.06.2012 roku w sprawie (...)12 za przestępstwo z art. 279§1kk w zw. z art. 64§2kk na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych po 10 złotych , oskarżony odbył karę pozbawienia wolności .

Dowody: wyjaśnienia oskarżonego T. P. (k.61-62, 91-92), dane osobopoznawcze o oskarżonym (k. 43) , karta karna (k.84-86)

T. P. składając wyjaśnienia w toku postępowania przygotowawczego przyznał się do stawianego mu zarzutu, wyjaśnił, iż nie wywiązywał się z obowiązku alimentacyjnego na rzecz dzieci, ponieważ jest osobą niepracującą, bezdomną, utrzymuje się z zasiłku (...)u, często choruje, jest zarejestrowany jako bezrobotny, ale było dla niego żadnych ofert pracy. Jak wskazał wie o zadłużeniu alimentacyjnym, jednak z uwagi na sytuację finansową nie jest w stanie tego spłacić. Podał, że utrzymuje kontakt telefoniczny z synem, z córką nie ma kontaktu. (k. 6-62)

Na rozprawie oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, wyjaśnił, że w okresie zarzutu utrzymywał się z zasiłku wypłacanego przez (...) w K. Podał, że cierpi na schorzenia kręgosłupa i rwę kulszową, a od lekarza ma zakaz prac fizycznych. Aktualnie podjął pracę na stażu, nie jest to ciężka praca i może ją wykonywać, osiąga dochód w wysokości 997 zł. Przyznał, że zdarza mu się nadużywać alkoholu. Jak wyjaśnił utrzymuje kontakt z synem, zabiera go do McDonalda, parku linowego. Aktualnie z osiągniętych dochodów komornik potrąca mu zaległe należności. (k. 91-92)

Sąd zważył, co następuje:

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie pozostawiała wątpliwości co do tego, że oskarżony popełnił przypisane mu przestępstwo.

Dokonując ustaleń faktycznych w sprawie Sąd opierał się także na zeznaniach świadka A. P. (2), a także częściowo na wyjaśnieniach oskarżonego T. P. W pierwszej kolejności Sąd oparł się na zeznaniach A. P. (2). Świadek konsekwentnie utrzymywała, że T. P. wbrew nałożonemu na niego wyrokiem obowiązkom uiszczania alimentów na rzecz dzieci nie płacił do jej rąk alimentów. Ponadto świadek A. P. (2) w zeznaniach dokładnie opisała swoją sytuację materialną, a ponadto w sposób konsekwentny i niezmienny w toku całego postępowania wskazywała na trudności w utrzymaniu dzieci, jakie wynikały z braku partycypowania przez oskarżonego w kosztach utrzymania A. i R. P., zaś zeznania te należy ocenić jako szczerze i obiektywne. Świadek wskazała, że syn korzysta z obiadów szkolnych finansowanych przez (...), a w utrzymaniu dzieci nikt jej nie pomaga. Należy też zaznaczyć, że zeznania świadka A. P. (2) cechowała spójność i logiczność. Ponadto zeznania te znajdują pełne potwierdzenie w pozostałym wiarygodnym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie – w tym w wyjaśnieniach oskarżonego, a nadto zgromadzonej w sprawie dokumentacji dotyczącej bezskuteczności prowadzonej przeciwko T. P. egzekucji komorniczej.

Wątpliwości Sądu nie nasuwa również wskazana wyżej dokumentacja z (...) w K., a także powołane w stanie faktycznym: pismo z (...) w K., wyrok Sądu Rejonowego w Kielcach w sprawie (...))¹⁵, , zaświadczenie o bezskuteczności świadczeń alimentacyjnych. Wskazana dokumentacja została sporządzona przez uprawnione do tego organy, w granicach ich kompetencji, nie budziła ona zastrzeżeń z punktu widzenia jej autentyczności i nie była kwestionowana przez strony w toku postępowania, zaś Sąd nie znalazł żadnych podstaw, by z urzędu kwestionować wskazane dokumenty.

Przechodząc do oceny wyjaśnień oskarżonego T. P., to Sąd ocenił te wyjaśnienia jako częściowo wiarygodne. Oskarżony przyznał, że nie płacił alimentów na rzecz małoletnich dzieci. W tym zakresie wyjaśnienia oskarżonego znajdują potwierdzenie w wiarygodnych zeznaniach świadka A. P. (2) i dołączonej do akt sprawy dokumentacji. Natomiast jako niewiarygodne ocenić należy podawane przez niego powody nie wywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego. Oskarżony wskazał na swój stan zdrowia, który uniemożliwiał mu podjęcie pracy, jednakże żadnej dokumentacji medycznej nie przedstawił. Wyjaśnienia oskarżonego w tym zakresie należy jednak uznać jedynie za jego nieudolną próbę obrony. Nie można też uznać za wiarygodne tych wyjaśnień oskarżonego, w których twierdził on, że nie miał możliwości płacenia alimentów na rzecz w/w dzieci z uwagi na to, że utrzymywał się z zasiłku (...) i nie stać go było na utrzymanie dzieci. Oskarżony w żaden sposób nie wykazał, że w okresie zarzutu wystąpiły okoliczności obiektywne, które uniemożliwiały mu podjęcie jakiegokolwiek zatrudnienia, w tym także prac dorywczych.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, iż oskarżony w okresie od 10 września 2016 roku do 6 listopada 2017 roku w K. uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego na rzecz dzieci A. i R. P. określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 5 listopada 2015 roku w sprawie (...))¹⁵,

gdzie wartość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych stanowiącego przestępstwo z art. 209 §1 k.k.

Dokonując oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu Sąd miał na względzie okoliczności wskazane w art. 115 § 2 k.k., tj. m.in. sposób i okoliczności jego popełnienia, a także dobra prawne w które godził. Oskarżony popełnił przestępstwo naruszające dobra prawne jakimi są: rodzina i obowiązek opieki, przez niezaspokajanie podstawowych potrzeb osób najbliższych sprawcy. Czynu tego dopuścił się umyślnie działając z zamiarem bezpośrednim. Także ocena motywacji sprawcy i wagi naruszonego przez niego obowiązku łożenia na utrzymanie dziecka miała znaczenie dla ustalenia stopnia społecznej szkodliwości czynu. Niewątpliwie zachowanie oskarżonego było długotrwałe, powtarzalne i nacechowane złą wolą. Mając powyższe na uwadze, Sąd określił stopień społecznej szkodliwości czynu jako wysoki.

Koniecznym dla przypisania sprawcy odpowiedzialności za popełnione przestępstwo jest wykazanie mu winy. Pojęcie to określa się jako możliwość uczynienia sprawcy zarzutu, iż w czasie i miejscu, gdy miał możliwość zachowania się zgodnego z prawem, wybiera zachowanie niezgodne z obowiązującymi normami prawnymi. W świetle powyższego należy dojść do wniosku, że zachowanie oskarżonego T. P. było zawinione. W ocenie Sądu stopień zawinienia oskarżonego zasługuje na miano wysokiego. Jest on bowiem osobą dorosłą, ponoszącą pełną odpowiedzialność za własne postępowanie, a jego poczytalność w trakcie czynu nie była kwestionowana. Nie zachodziły przy tym żadne okoliczności zewnętrzne, które niezależnie od woli oskarżonego wpływałyby na jego proces decyzyjny. Stopień zawinienia jest więc wysoki.

Wymierzając oskarżonemu T. P. karę Sąd wziął pod uwagę okoliczności obciążające, gdyż nie stwierdzono istnienia okoliczności łagodzących. Niewątpliwą okolicznością obciążającą jest znaczny stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez oskarżonego czynu przejawiający się w charakterze naruszonego przez oskarżonego dobra jakim jest rodzina i obowiązek opieki. Za okoliczność obciążającą Sąd uznał również fakt iż oskarżony był karany (k. 84-86).

Wymierzając oskarżonemu karę i mając na uwadze całość poczynionych rozważań Sąd wymierzył oskarżonemu karę 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Wymierzona oskarżonemu kara ograniczenia wolności czyni zadość postulatowi kary zasłużonej i sprawiedliwej, bo uwzględnia znaczny stopień winy oskarżonego i wysoki stopień szkodliwości społecznej czynów, wyrażający się rodzajem i charakterem naruszonych dóbr prawnych, a jednocześnie w sposób prawidłowy realizuje cele, o jakich mowa w art. 53 § 1 i § 2 k.k. W powyższej sytuacji zasadnym było więc dokonanie wyboru takiego rodzaju dolegliwości prawnej, która właściwie będzie odzwierciedlała okoliczności niniejszej sprawy. T. P. przypisano czyn zabroniony z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 209 § 1 k.k. Przedmiotem ochrony przewidzianym w tym przepisie są rodzina i instytucja opieki. Nie ulega wątpliwości, iż podstawowym dobrem chronionym tym przepisem jest zabezpieczenie materialnych podstaw egzystencji dla osób najbliższych sprawcy oraz tych, których prawa w tym zakresie wynikają z orzeczenia sądowego lub ustawy. W tej sytuacji nadrzędnym celem kary powinno być zmotywowanie sprawcy do łożenia na utrzymanie dzieci, a nie stosowanie środków typowo represyjnych, które tym bardziej uniemożliwią realizację powyższego obowiązku. W tym miejscu należy podnieść, że orzeczona przez Sąd kara 4 miesięcy ograniczenia wolności, w odróżnieniu właśnie od kary pozbawienia wolności pełni inną funkcję. Waler tej kary polega na pracy, która ma nie tylko stanowić dolegliwość dla sprawcy, ale posiada również ogromną wartość wychowawczą i edukacyjną. Ma na celu wdrażać sprawcę do pracy, uczyć go sensu i wartości pracy oraz również swego rodzaju pokory, a jednocześnie nie uniemożliwia wykonywania T. P. pracy zarobkowej i wywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego. Zauważyć bowiem należy, że oskarżony aktualnie pracuje, osiąga stały miesięczny dochód, a z jego wynagrodzenia prowadzona jest skuteczna egzekucja komornicza należności alimentacyjnych. W ocenie Sądu wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności spowodowałoby ponowne zaniechanie wykonywania obowiązku alimentacyjnego, co negatywnie wpłynęłoby na sytuację małoletniego syna oskarżonego.

W punkcie II wyroku Sąd na podstawie art. 34 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 3 k.k. zobowiązał oskarżonego T. P. do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łżenia na utrzymanie małoletnich dzieci R. i A. P. (1) , aby wzmocnić wychowawcze oddziaływanie wymierzonej oskarżonemu kary.

Na podstawie art. 627 k.p.k., art. 616 § 1 pkt 1 i § 2 pkt 1 i 2 k.p.k. oraz art. 2 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23.06.1973 roku o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego T. P. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 190 zł, tytułem kosztów sądowych w tym kwotę 120 zł z tytułu opłaty od kary.

SSR Edyta Domagała